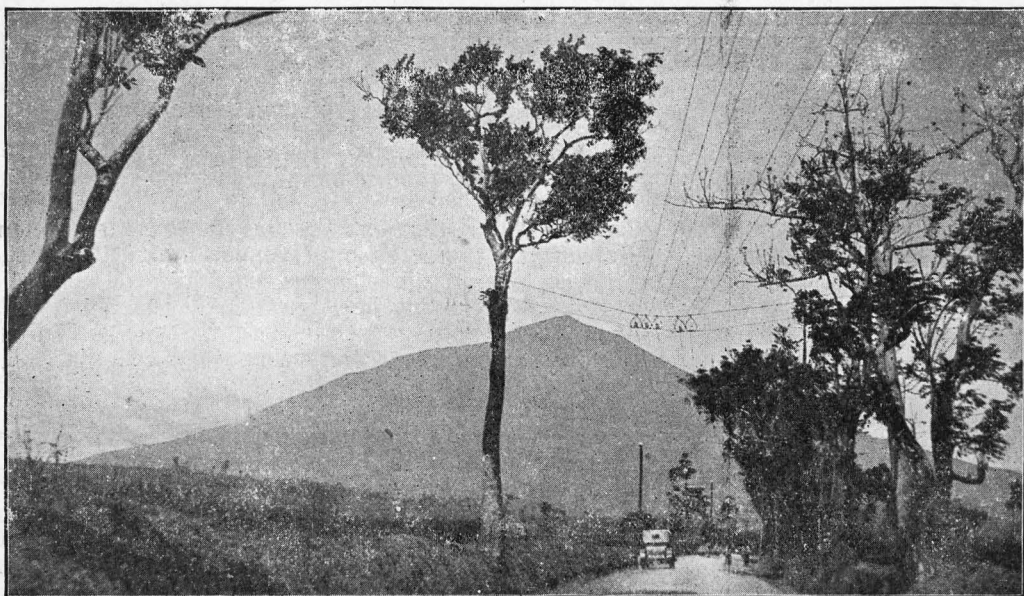

NAAR DEN TOP VAN DEN TJKORAI.

In navolging van eenige sportbroeders vatten wij eenige weken geleden het plan op den Tjikorai te bestijgen om van diens top van het heerlijke natuurschoon van deze mooie streek ten volle te kunnen genieten. Daar de regens in ons gezegend Garoet reeds flink doorgekomen waren, was het geen gemakkelijke taak een eenigszins geschikt moment uit te kiezen, doch ten slotte gelukte het ons na voorafgaande waarnemingen, eenige regelmaat te bespeuren in de door Pluvius toegediende dagelijksche douches. Er werd daarom besloten in den namiddag van Garoet te vertrekken ten einde tegen den avond het op 25 K M afstand gelegen Tjikadjang te kunnen bereiken en zodoende den nacht voor de bestijging te benutten. Aldus geschiedde en na de noodige voorbereidselen

De Tjikorai.

te hebben gemaakt, ging het om half vijf 's middags per auto tot Tjikadjang en vandaar te voet langs een binnenweg naar de, op een kwartier afstands gelegen, desa Tjigedoeg (2400 vt.). Bij het zwakke schijnsel van een waterig maantje doemde daar de sombere reus voor ons op, af en toe zichtbaar door de snel voorbij trekkende nevels. Om half acht werd van hier uit de klim begonnen en met een helder brandende King-storm-lantaren aan de spits ging het bergopwaarts. Spoedig was nu de bouwgrens bereikt en werd het vochtige, kille, stille bosch betreden, hetgeen als met een tooverslag de opgeruimde stemming van de vroolijk snappende koelies deed omslaan in een angstig zwijgen. Het was inmiddels gaan regenen en het scheen of, al onze weerkundige observaties ten spijt, Pluvius ons van zijn grillen wilde laten blijken, toen na een goed uur de regen ophield en Madame la Lune eerst schuchter, doch hoe later het werd, met steeds aangroeiende vrijmoedigheid door de wolkenklamboe kwam kijken. Na op gezette tijden een welverdiende rust te hebben genoten, waarbij niet vergeten werd den inwendigen mensch naar behooren tevreden te stellen, werd de in horizontale projectie gemeten 9 K. M. lange weg,

in zes uren afgelegd. Met uitzondering van eenige zeer steile gedeelten, waar op handen en voeten geklauterd moest worden, steeg het pad gelijkmatig en voerde door vrij onduidelijk bosch. De koelies hadden reeds lang tevoren de draagstokken weggeworpen, daar deze het klimmen bemoeilijkten en droegen met bewonderenswaardig uithoudingsvermogen de pakken van 15—20 K.G. op de schouders naar boven, terwijl ze ons schitterend bijhielden. Zwijgend voortklauterend, de doodsche stilte rondom ons niet verstorend, deed onze kleine stoet, door het schijnsel van de lantaarns spookachtig verlicht, mij aan een troep smokkelaars denken. Hoe meer men den top naderde, hoe ijler de vegetatie, hoe meer de grassen en varens een woordje kwamen medespreken en ook. . . . hoe kouder het werd. Niettegenstaande hart en spieren hard werkten, begon de koude zich hoe langer hoe meer te laten gelden en moesten we aan het loopen blijven om niet geheel te verkleumen. Een blijde verrassing was het, toen we onverwacht in den ons omringenden stillen nacht stemmen hoorden. Ons geroep werd dra beantwoord en deed ons den top onder een hoeratje en in stormpas nemen. Daar stonden we nu eindelijk op het plateau van eenige vierkante meters grootte, waaruit de top van den Tjikorai bestaat en blikten in de onmetelijke, zwarte diepte om ons, waaruit als zwarte rotsen uit een witte wolkenzee de toppen van Papandajan en Goentoer oprezen. Naarmate het oog aan de duisternis gewend werd, konden wij zeer duidelijk de electriche lantaarns van de verschillende ondernemingen beneden ons waarnemen en hoewel deze lichtbronnen als zeer kleine sterretjes uit de duisternis tevoorschijn traden, deden zij bij ons het gevoel van eenzaamheid en van de wereld afgesloten zijn ten eenenmale verdwijnen. Een ver verwijderd gedruisch kondigde ons de nabijheid van den Indischen Oceaan aan, doch de zwarte nacht om ons, belette alle verdere waarnemingen. Het was een gelukkige gedachte geweest een gedeelte der koelies, met de meeste bagage, onder leiding van een boy 's morgens vooruit te zenden, zoodat we boven aangekomen, moe en koud als we waren, ons direct aan een heerlijk vuurtje konden warmen en in de tent van het noodige droge goed voorzien. Uit den chaos van blikjes, flesschen, photo-toestellen en dekens werd gauw het noodige voor een licht maal en flinke geestrijke besproeiing bijeengezocht, zoodat we na een half uurtje onder het genot van een heerlijke warme groc en de door meesterhand vervaardigde croquetjes (hotel Papandajan!) al gauw de vermoeienissen van den tocht vergeten waren. De rest van den nacht werd nu door ons, goed in dekens gewikkeld, wakende doorgebracht, daar van slapen in deze barre koude toch niets komen kon. Zoodra de eerste lichtstrepen het aanbreken van den dag aankondigden, kropen wij uit onze tent om ons aan het zeldzame tafereel te vergasten. Wat wij toen zagen gaat alle beschrijving te boven. Nooit nog zag ik schitterender schouwspel. Zelden was ik in de gelegenheid schooner kleurenspeel te bewonderen, dat zijn climax bereikte, toen de zon haar eerste stralen over het landschap goot en de ons omringende bergtoppen, ruggen en wolkgevaarten zich allengs duidelijker afteekenden. In het noorden stak ver boven de Galoenggoeng en Goenoeng Kratjak, de Tjermai van Cheribon uit; in het westen achter de keten van Goentoer en Papandajan verhieven zich de Tangkoeban Prahoe en Boekit Toenggoel en daar achter in al zijn majesteit de Gede. In het zuiden kon men het heuvelland vervolgen tot aan zee en stak de kustlijn met de zich bij Pameungpeuk bevindende baai van Tjilaoeteureun door de witte branding scherp tegen het overige gedeelte van het landschap af. Het oosten was te veel in nevels gehuld en ook de zonnestralen beletten het waarnemen van ver verwijderde toppen als die van Slamet en Merapi, die in den oostmoesson zeer goed zichtbaar moeten zijn.

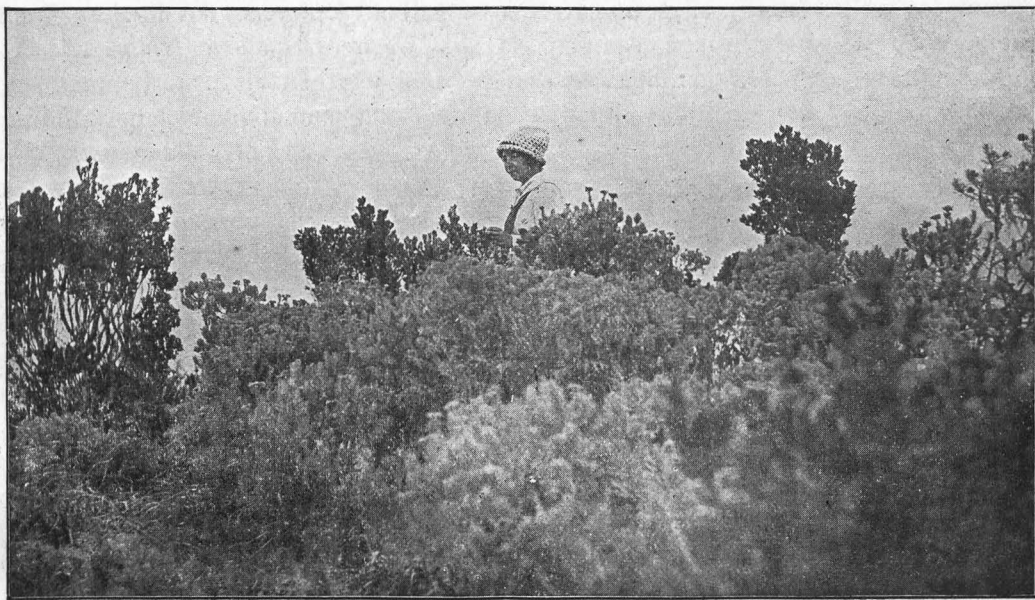
De warme koffie was inmiddels opgediend en vervulde bij den bijkans tot de beefgrens afgekoelden mensch den weldadigen plicht, waarin het vlammen-schietend „oog van den dag”, nog te kort kwam. Het behoeft wel nauwelijks gezegd te worden, dat zoodra het licht het eenigszins toeliet, de kodak voor den dag kwam en de eerste uren geheel met kieken werden gepasseerd, want ieder oogenblik veranderden de tafereelen door de aandrijvende wolken. Op gezette tijden werd, zooals afgesproken was, van onze hooge observatie-post met Garoet door middel van vlaggen geseind. De zich daar op den uitkijk bevindende sportbroeders zagen echter geen moment den top vrij en verkeerden in de meening, dat we heel slecht weer getroffen hadden, zoo ook onze vrienden te Tjikadjang, die ons in gedachten al met de minder vleierende qualificatie van „idioten” hadden betiteld, omdat we het gewaagd hadden den reus in dezen natten tijd te bestijgen. Hoe verrast waren zij, toen we hun ons wedervaren verhaalden en hun in woorden onze schitterende impressies voor den geest schilderden. Tot mijn spijt moet ik bekennen dat — o, wondervol mysterie der natuur —, op datzelfde moment eveneens deze minder teere gevoelens ten opzichte van hen door mijn brein flitsten en ik ze, door mijn verheven positie met minachting voor al het aardsch gedoe, bergaf zond. Toen . . . begon de maag te kriebelen en lieten we ons oog weer eens over den aanwezigen mondvoorraad gaan, waarvan al gauw het een en ander werd verschalkt. Het bleek, dat we wel voor een week genoeg hadden en als de medegebrachte photographische platen niet nagenoeg verbruikt waren geweest, dan hadden we er beslist nog een dagje aangeknoopt. In onze wilde begeerte al die schitterende vergezichten vast te leggen was het quantum gevoelige platen wel wat al te gevoelig aangesproken en we besloten daarom tegen den middag te aftedalen. Hoe warmer het werd, hoe meer wolkmassa's uit de diepe ravijnen opstegen en langzaam maar zeker ons gezichtsveld verkleinden, totdat we tegen elven ons als in een onmetelijk sneeuwveld verplaatst dachten. Nu we ons dus temidden van deze witte wolkenzee als van de wereld daar beneden gebannen konden beschouwen, begonnen we ons met de dingen meer in onze nabijheid bezig te houden. De fauna werd slechts door een troep brutale aasvliegen vertegenwoordigd, die zich op de restjes van het ontbijt hadden neergezet. Nu we ons toch op faunistisch terrein bevinden even een vraag. Weet één van mijn lezers of lezeressen mij misschien mede te deelen, wat de oorzaak kan zijn van het feit, dat wij op onzen langen tocht door het natte bosch absoluut geen last hadden van bloedzuigers, de z. g. patjets, die op excursies in de bosschen van G. Salak en G. Malabar het den bergbeklimmer zeer lastig maken kunnen? Ik heb er zelfs niet één te zien gekregen.

De flora was beter vertegenwoordigd. Zooals op de meeste hooge bergen van Java, ook hier de boschbes-vegetatie. Het donkergroen met de prachtig roode toppen van deze *Vaccinium*-boompjes, vormde een mooien achtergrond voor het viltachtig-grijsgroene loof en witte bloempjes van het javaansche edelweis. Het bosch rondom den top bestond uit coniferen, boomvarens en *Melastomataceë*n. Deze boomsoorten waren zóó zwaar bemost, dat stammen en takken van een armdikte wel driemaal grooter omvang schenen te hebben. De takken herbergden naast talrijke baardmossen bijna geen andere epiphyten dan een veelvuldig voorkomende, aardige *Dendrobium*-soort met kersroode bloemen. Typisch, dat dit de eenige soort zoowat was, die op die hoogte standgehouden heeft.

Een dof gerommel kondigde naderend onweer aan en bliksemflitsen in de diepte onder ons voorspelden weinig goeds. Daarom werd besloten het bivak snel op te

breken en den terugtocht te aanvaarden. Om half elf stonden we weer bepakt en gezakt en kon de daling ondernomen worden. In den beginne ging dit nogal lastig en vorderden we langzaam, vooral omdat we ons oog over den plantengroei wilden laten gaan. Deze leverde, zoo gezien, echter niets bijzonders op; oude bekenden in deze zone, waar varens de hoofdschotel vormen, waren de altijd decoratief blijvende boomvarens (*Cyathea*), *Polypodium* en *Selaginella*'s, waartusschen de thans verdroogde stengels van de mooie boeboekoean, een merkwaardige *Strobilanthes*-soort. Ook de met nijldige stekels voor de struggle for life, goed toegeruste tjanar (*Smilax*) en de tusschen de steenen van het pad groeiende weegbree (*Plantago*) ontbraken niet. Al afdalende kwamen we nu weer langzamerhand in dichter bosch, waar de meerdere schaduw en vocht den ondergroei van

Op den top.

verschillende aard-orchideeën mogelijk maakt. Het toeval wilde, dat juist een *Calanthe*-soort met sierlijke witte en een *Phajus*-soort met gele bloemen in bloei geschoten waren, waardoor het eentonige groen op verrassende wijze gebroken werd.

Groote droppels begonnen plotseling te vallen en weldra kletterde de regen in een flinke bui neder. Gelukkig was het pad lang zoo steil niet meer en konden we, door de spijkers onder onze schoenen voor uitglijden behoed, er een goeden pas in houden, totdat we omstreeks half twee, dus na ruim drie uren, weer te Tjikadjang en in de bewoonde wereld, terug waren. Daar werd de doorweekte plunje voor droog goed verwisseld en zaten we al gauw met een reuzenhonger aan een behoorlijke rijsttafel, die een waardig slot vormde voor onze schitterende excursie. Voor sport-zusters kan nog de mededeeling dienen, dat, mits zij goed getraind en voorzien zijn van fine taille, deze tocht best te doen is. Het bewijs hiervoor werd reeds geleverd door een energieke jonge dame, die het grootste deel van den tocht als een mascotte aan de spits van onze kleine karavaan marcheerde en aan wie wij dan ook een goed deel van het welslagen dankten.